अपंग व्यक्ती अधिनियम १९९५ मधील तरतूदीनुसार केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी अपंगांसाठी सुनिश्चित केलेली पदे मराठी भाषा विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रीय कार्यालयामधील गट-अ ते गट-ड मधील पदांना लागू करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक : अपंग-२०१७/प्र.क्र.३८/आस्था-२, मराठी भाषा विभाग, नवीन प्रशासन भवन, ८ वा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक : ८ मार्च, २०१७.

वाचा: १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५.

- २) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक न्यायाप्र-२०१९/ प्र.क्र.४/सुधार-३, दि.१७ मार्च, २०११.
- ३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक अपंग-२०१३/ प्र.क्र.३५/अ.क.२, दि.३ जुलै, २०१३.
- ४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक आस्था-२००४/ प्र.क्र.१०९/सांका-२, दि.१९ सप्टेंबर,२००५.
- ५) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक मविसं-२००१/प्र.क्र.१२५/०४/५, दि.१५ जुलै,२००८.
- ६) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक अपंनि-१०१०/१११६/प्र.क्र.२३९/ २०-ब, दि.१३ जानेवारी,२०११.

प्रस्तावना

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५ मधील कलम ३३ नुसार केंद्र व राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील आस्थापनेवरील अपंग व्यक्तींसाठी ३% एवढी पदे आरक्षित करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे, अशी पदे सुनिश्चित करण्यासाठी अधिनियमातील कलम ३२ नुसार तज्ज्ञ समिती गठित करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार केंद्र व राज्य शासनाने कार्यवाही करुन अपंगांसाठी पदांची सुनिश्चिती करुन ३% प्रमाणे पदे भरणे आवश्यक आहे.

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.३ जुलै, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये मराठी भाषा विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रीय कार्यालयातील खालील पदांना अपंग प्रवर्गातील व्यक्तींच्या नियुक्तीसाठी यापूर्वीच अपात्र ठरविण्यात आले आहे.

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	पदनाम
9	भाषा संचालनालय	भाषा संचालक, गट-अ
२		भाषा उप संचालक (अनुवाद व शब्दावली), गट-अ
3		भाषा उप संचालक (विधी), गट-अ
8	महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती	विभाग संपादक (कंत्राटी)
ч	मंडळ	सह संपादक (कंत्राटी)
Ę		कला संपादक (कंत्राटी)
(9		प्रमुख चित्रकार (कंत्राटी)
۷		प्रमुख मानचित्रकार (कंत्राटी)
9		सहाय्यक मानचित्रकार (कंत्राटी)
90		संदर्भ सहाय्यक (कंत्राटी)
99	मराठी भाषा विभागाच्या सर्व क्षेत्रीय	वाहनचालक
	कार्यालयातील	

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.१७ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयानुसार केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी भारत सरकारची विशेष अधिसूचना भाग (१) (सेक्शन १) दि.१८ जानेवारी, २००७ व दि.१५ मार्च, २००७ नुसार केलेली पदनिश्चिती राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील आस्थापनांवरील विविध पदांकरिता लागू करण्यात आली आहे. त्यानुसार मराठी भाषा विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रीय कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील पदे अपंगांसाठी सुनिश्चित करण्याचे विचाराधीन होते.

शासन निर्णय

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.१७ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयामधील तरतूदीनुसार केंद्र शासनाने अपंगांसाठी सुनिश्चिती केलेली जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर समान आहेत आणि केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामांचे स्वरुप व सहाव्या वेतन आयोगानुसार वेतनश्रेणी समान आहेत, अशा गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदांचे मराठी भाषा विभागाच्या अधिपत्खालील भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ व राज्य मराठी विकास संस्था या कार्यालयातील पदांना संदर्भाधीन क्र.४ ते ६ येथील शासन निर्णयान्वये अपंगांसाठी पदे सुनिश्चित करण्यात आली होती. संदर्भाधीन क्र.४ ते ६ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहे. तसेच खालील नमूद केल्याप्रमाणे सदर कार्यालयातील पदे अपंग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	विवरणपत्र
9	भाषा संचालनालय	विवरणपत्र-अ
२	महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ	विवरणपत्र-ब
3	महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ	विवरणपत्र-क
8	राज्य मराठी विकास संस्था	विवरणपत्र-ड

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०१७०३०८१२३६३१२८३३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा मा.राऊत) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त, अपंग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

- २. संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- 3. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- ४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ६. भाषा संचालक, भाषा संचालनालय, मुंबई.
- ७. सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
- ८. सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, मुंबई
- ९. प्रशासकीय अधिकारी, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई.
- १०. निवड नस्ती.

विवरणपत्र - अ

भाषा संचालनालय

अ.क्र.	पद	शारिरीक क्षमता	अपंगांचा प्रवर्ग
9	विभागीय सहायक भाषा संचालक / सहायक	S.RW.SE.MW.C	OL.OA.BL.HH
	भाषा संचालक (अनुवाद व शब्दावली), गट-		
	ब (राजपत्रित)		
२	सहायक भाषा संचालक (प्रशिक्षण व	S.RW.SE.MW.C	OL.OA.BL.HH
	आस्थापना) , गट-ब (राजपत्रित)		
3	भाषा अधिकारी (हिंदी),	S.SE.RW.C	OL.B.LV.HH
	गट-ब (राजपत्रित)		
8	उच्चश्रेणी लघुलेखक (मराठी),	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अरापत्रित)		
ч	अधीक्षक, गट-ब (अरापत्रित)	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
ξ	पर्यवेक्षक (मराठी / हिंदी),	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.BL.OA.OAL.B.LV. HH
	गट-ब (अरापत्रित)		
(9	अनुवादक (मराठी / हिंदी), गट-क	S.SE.RW	OA.OL.OAL.BL.B.LV.HH
۷	वरिष्ठ लिपिक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
8	लघुटंकलेखक, गट-क	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
90	कनिष्ठ ग्रंथपाल, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.HH
99	लिपिक-टंकलेखक, गट-क	S.ST.W.MF.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.B.LV.HH
97	नाईक, गट-ड	S.ST.W.BN.MFF.PP.	OL.B.LV.HH
		L.KC.SE.H.C	
93	शिपाई, गट-ड	S.ST.W.BN.MFF.PP.	OL.B.LV.HH
		L.KC.SE.H.C	

ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST = Standing, W = Walking, BN = Bending, L = Lifting, KC = Kneeling & Croutching, MF = Manipulation by fingers, RW = Reading & Writing, SE = Seeing, H = Hearing, C=Communication, OA = One Arm, OL = One Leg, L = Both Leg, OAL = One Arm and One Leg, B = Blind, LV = Low Vision, HH = Hearing Impaired, PP = Pulling & Pushing, MW= Muscular weakness.

विवरणपत्र - ब

महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ

अ.क्र.	पद	शारिरीक क्षमता	अपंगांचा प्रवर्ग
9	सचिव, गट-अ	S.ST.C.W.RW.SE.MF	BL.OAL.OL.OA.B.LV.HH
?	अधीक्षक, गट-ब (अराजपत्रित)	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
3	प्रपाठक, गट-ब (अराजपत्रित)	S.ST.MF.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.B.LV.HH
8	उच्चश्रेणी लघुलेखक,	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अराजपत्रित)		
Ч	निम्नश्रेणी लघुलेखक,	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अराजपत्रित)		
દ્દ	वरिष्ठ लिपिक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
(9	ग्रंथालयीन सहायक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.HH
۷	लिपिक-टंकलेखक, गट-क	S.ST.W.MF.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.B.LV.HH
8	शिपाई, गट-ड	S.ST.W.BN.MFF.PP.L.KC.SE.H.C	OL.B.LV.HH

 $ABBREVIATIONS\ USED: S=Sitting,\ ST=Standing,\ W=Walking,\ BN=Bending,\ L=Lifting,\ KC$ = Kneeling & Croutching, MF = Manipulation by fingers, RW = Reading & Writing, SE = Seeing, H = Hearing, C = Communication, OA = One Arm, OL = One Leg, L = Both Leg, OAL = One Armand One Leg, B = Blind, LV = Low Vision, HH = Hearing Impaired, PP = Pulling & Pushing, MW= Muscular weakness.

विवरणपत्र - क

महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ मंडळ

अ.क्र.	पद	शारिरीक क्षमता	अपंगांचा प्रवर्ग
9	सचिव, गट-अ	S.ST.C.W.RW.SE.MF	BL.OAL.OL.OA.B.LV.HH
२	सहायक सचिव,	S.ST.C.RW	OAL.OL.BL.OA.HH.B.LV
	गट-ब (राजपत्रित)		
3	अधीक्षक, गट-ब (अराजपत्रित)	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
8	निम्नश्रेणी लघुलेखक,	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अराजपत्रित)		
ч	विद्याव्यासंगी सहायक,	S.ST.W.RW.MF.SE.C	OL.BL.LV.OA.OAL.HH
	गट-ब (अराजपत्रित)		
દ્દ	स्वीय सहायक,	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अराजपत्रित)		
(9	वरिष्ठ लिपिक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV.HH
۷	लिपिक-टंकलेखक, गट-क	S.ST.W.MF.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.B.LV.HH
9	संपादकीय सहायक, गट-क	S.ST.W.RW.MF.SE.C	OL.BL.LV.OA.OAL.HH
90	ग्रंथालयीन सहायक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.HH
99	शिपाई, गट-ड	S.ST.W.BN.MFF.PP.L.KC.SE.H.C	OL.B.LV.HH

ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST = Standing, W = Walking, BN = Bending, L = Lifting, KC = Kneeling & Croutching, MF = Manipulation by fingers, RW = Reading & Writing, SE = Seeing, H = Hearing, C=Communication, OA = One Arm, OL = One Leg, L = Both Leg, OAL = One Arm and One Leg, B = Blind, LV = Low Vision, HH = Hearing Impaired, PP = Pulling & Pushing, MW= Muscular weakness.

विवरणपत्र - ड

राज्य मराठी विकास संस्था

अ.क्र.	पद	शारिरीक क्षमता	अपंगांचा प्रवर्ग
9	वरिष्ठ संशोधन सहायक, गट-अ	S.ST.W.RW.SE.C.	OA.OL.B.LV.HH
२	कनिष्ठ संशोधन सहायक, गट-अ	S.ST.W.RW.SE.C.	OA.OL.B.LV.HH
3	प्रशासकीय अधिकारी, गट-अ	S.ST.C.W.RW.SE.MF	BL.OAL.OL.OA.B.LV.HH
8	कार्यासन अधिकारी,	S.ST.W.RW.SE.C	OA.OL.B.LV.HH
	गट-ब (राजपत्रित)		
Ч	निम्नश्रेणी लघुलेखक,	S.ST.W.L.MF.SE.RW.H.C	OA.OL.BL.OAL.B.LV
	गट-ब (अराजपत्रित)		
ફ	सहायक, गट-क	S.ST.W.SE.RW.H.C	OL.OA.BL.OAL.B.LV. HH
(9	लिपिक-टंकलेखक, गट-क	S.ST.W.MF.SE.RW.H	OA.OL.OAL.BL.B.LV.HH
۷	रोखपाल, गट-क	S.W.MF.SE.RW.H.C	OA.BL.OL.MW
9	शिपाई, गट-ड	S.ST.W.BN.MFF.PP.	OL.B.LV.HH
		L.KC.SE.H.C	

ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST = Standing, W = Walking, BN = Bending, L = Lifting, KC = Kneeling & Croutching, MF = Manipulation by fingers, RW = Reading & Writing, SE = Seeing, H = Hearing, C=Communication, OA = One Arm, OL = One Leg, L = Both Leg, OAL = One Arm and One Leg, B = Blind, LV = Low Vision, HH = Hearing Impaired, PP = Pulling & Pushing, MW= Muscular weakness.